

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KLAIPĖDOS MIESTO POLIKLINIKOS  
KLINIKINĖS DIAGNOSTIKOS LABORATORIJOS  
BIOMEDICINOS TECHNOLOGO  
PAREIGYBĖS APRAŠYMAS**

**I SKYRIUS  
BENDROS NUOSTATOS**

1. Viešosios įstaigos Klaipėdos miesto poliklinikos (toliau – Įstaiga) biomedicinos technologo pareigybės aprašymas nustato kvalifikacinius reikalavimus, teises, pareigas, kompetenciją bei atsakomybę, kurie yra privalomi tiek biomedicinos technologui, tiek darbdaviui.

2. Biomedicinos technologą į pareigas priima ir iš jų atleidžia Įstaigos vyriausiasis gydytojas teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Biomedicinos technologas tiesiogiai pavaldus Įstaigos Klinikinės diagnostikos laboratorijos vedėjui ir vyresniajam biomedicinos technologui.

4. Biomedicinos technologui suteikiama parašo teisė Įstaigoje naudojamuose dokumentuose profesinės kompetencijos ribose arba suteikiama atskiru vyriausiojo gydytojo raštišku įgaliojimu.

5. Biomedicinos technologas turi būti savarankiškas, diplomatiškas, sąžiningas, komunikabilus, empatiškas, mandagus, tvarkingas, laikytis profesinės etikos reikalavimų.

6. Biomedicinos technologas savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais, reglamentuojančiais sveikatos priežiūros įstaigų veiklą ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, darbo santykius, darbuotojų saugą ir sveikatą ir poįstatyminiais teisės aktais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) įsakymais, Medicinos ir higienos normomis, Įstaigos vyriausiojo gydytojo įsakymais, vidaus tvarkos taisyklėmis, bei šiuo pareigybės aprašymu.

7. Biomedicinos technologo pareigybės aprašymas sudarytas vadovaujantis Lietuvos medicinos norma ir jos atnaujinimais MN 157:2019 „Biomedicinos technologas (toliau – Lietuvos medicinos norma), kuri yra privaloma biomedicinos technologams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją ir kontroliuojančioms jų veiklą.

**II SKYRIUS  
KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI**

8. Teisę verstis biomedicinos technologo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs biomedicinos technologo profesinę kvalifikaciją.

9. Biomedicinos technologo profesinę kvalifikaciją įgyjama aukštojoje mokykloje baigus Biomedicinos diagnostikos ar Biomedicininės diagnostikos studijų programą. Užsienyje įgyta biomedicinos technologo profesinę kvalifikaciją pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo nustatyta tvarka.

10. Biomedicinos technologo profesinę kvalifikaciją įgijusiais taip pat laikomi asmenys, kurie atitinka vieną iš šių sąlygų:

11.1. turintys iki 1990 m. kovo 11 d. išduotus diplomus ir įgiję medicinos laboranto, felčerio laboranto, medicinos felčerio laboranto, sanitarijos felčerio, laboratorinės diagnostikos laboranto arba medicininės diagnostikos laboranto profesinę kvalifikaciją, taip pat asmenys, įgiję chemijos pramonės aparatininko, mokančio atlikti II kategorijos chemijos pramonės laboranto darbą, papildomai išklause ne trumpesnę kaip 288 val. trukmės Klinikinių laborantų mokymo programos kursą ir turintys tai patvirtinančius pažymėjimus;

11.2. turintys iki 1990 m. kovo 11 d. išduotus medicinos mokyklų ir aukštesniųjų medicinos mokyklų diplomus ir įgiję medicinos sesers, vaikų įstaigų medicinos sesers, medicinos brolio, medicinos felčerio, felčerio, akušerio profesinę kvalifikaciją, papildomai išklause ne trumpesnę kaip 180 val. trukmės „Biocheminių laborantų tobulinimo“ mokymo programos kursą ir turi tai patvirtinančius pažymėjimus;

11.3. turintys po 1990 m. kovo 11 d. išduotus Lietuvos aukštesniųjų medicinos ir medicinos mokyklų diplomus ir įgiję felčerio laboranto, sanitarijos felčerio, medicininės diagnostikos laboranto, laboranto, laboratorinės diagnostikos laboranto, medicinos laboranto, medicinos felčerio laboranto profesinę kvalifikaciją;

11.4. turintys po 1990 m. kovo 11 d. išduotus Lietuvos aukštesniųjų medicinos, medicinos mokyklų ir aukštųjų mokyklų diplomus ir įgiję medicinos sesers, vaikų įstaigų medicinos sesers, slaugytojo, medicinos felčerio, felčerio, medicinos brolio, akušerio profesinę kvalifikaciją, papildomai išklause ne trumpesnę kaip 180 val. trukmės kursą „Hematologiniai, bendraklinikiniai ir biocheminiai tyrimai“ arba ne trumpesnę kaip 288 val. trukmės Klinikinių laboratorijų laborantų specializacijos kursą arba Biocheminių laborantų tobulinimo mokymo programos kursą ir turi tai patvirtinančius pažymėjimus;

11.5. 2003–2006 m. yra baigę biomedicinos diagnostikos ar biomedicininės diagnostikos studijų programą, įgiję visuomenės sveikatos aukštojo (neuniversitetinio) mokslo diplomą ir technologo profesinę kvalifikaciją;

11.6. iki 2012 m. yra baigę biomedicinos diagnostikos ar biomedicininės diagnostikos studijų programą, įgiję visuomenės sveikatos profesinio bakalauro laipsnį ir technologo kvalifikaciją;

11.7. turintys Lietuvos aukštųjų mokyklų išduotus diplomus, patvirtinančius, kad yra įgiję bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją ir yra baigę ne trumpesnės kaip 2 metų trukmės biomedicinos diagnostikos studijų programą;

11.8. turintys aukštųjų mokyklų išduotus diplomus, patvirtinančius, kad baigtos universitetinės pirmosios pakopos studijų programos „Medicininė ir veterinarinė biochemija“ arba „Medicininė ir veterinarinė genetika“, suteikiančios medicininės ir veterinarinės biochemijos arba medicininės ir veterinarinės genetikos bakalauro kvalifikacinį laipsnį arba gyvybės mokslų bakalauro kvalifikacinį laipsnį;

11.9. iki 1990 m. kovo 11 d. turintys išduotus diplomus ir nuo 1990 m. Lietuvos medicinos mokyklų, aukštesniųjų ir aukštųjų mokyklų išduotus diplomus ir įgiję medicinos laboranto, felčerio laboranto, medicinos felčerio laboranto, sanitarijos felčerio, laboratorinės diagnostikos laboranto, medicininės diagnostikos laboranto profesinę kvalifikaciją, medicinos sesers, vaikų įstaigų medicinos sesers, medicinos brolio, slaugytojo, felčerio, medicinos felčerio, sanitarijos felčerio, medicinos felčerio laboranto, akušerio profesinę kvalifikaciją ir atitinkantys vieną iš šių sąlygų:

11.9.1. iki 2019 m. liepos 1 d. yra įgiję ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį patologijos srityje (patologijos laboranto, histologijos laboranto ar patologijos technologo);

11.9.2. iki 2007 m. sausio 1 d. yra išklause Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka suderintas mokymo programas (histologijos laborantų, patologijos laborantų, patloginės anatomijos skyriaus, prozektoriaus felčerių-laborantų kvalifikacijos kėlimo programas), turi tai patvirtinančius pažymėjimus ir eina patologijos technologo pareigas;

11.9.3. iki 2019 m. liepos 1 d. yra įgiję ne mažesnę kaip 2 metų darbo patirtį atrankinių citopatologinių tyrimų srityje;

11.9.4. 2008–2017 m. yra išklause Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka suderintą ne trumpesnę kaip 320 val. trukmės kvalifikacijos kursų programą „Citopatologijos technologija“, turi tai patvirtinančius pažymėjimus ir eina citopatologijos technologo pareigas;

11.10. turintys aukštąjį biomedicinos mokslų srities biologijos ar visuomenės sveikatos mokslų studijų krypties išsilavinimą ir atitinkantys vieną iš šių sąlygų:

11.10.1. iki 2019 m. liepos 1 d. yra įgiję ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį patologijos srityje (patologijos laboranto, histologijos laboranto ar patologijos technologo);

11.10.2. iki 2007 m. sausio 1 d. yra išklause Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka suderintas mokymo programas (histologijos laborantų, patologijos laborantų, patloginės anatomijos skyriaus, prozektoriaus felčerių-laborantų kvalifikacijos kėlimo programas), turi tai patvirtinančius pažymėjimus ir eina patologijos technologo pareigas;

11.10.3. iki 2019 m. liepos 1 d. yra įgiję ne mažesnę kaip 2 metų darbo patirtį atrankinių citopatologinių tyrimų srityje;

11.10.4. 2008–2017 m. yra išlaikę Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka suderintą ne trumpesnę kaip 320 val. trukmės kvalifikacijos kursų programą „Citopatologijos technologija“, turi tai patvirtinančius pažymėjimus ir eina citopatologijos technologo pareigas;

11.11. 2003–2006 m. yra baigę biomedicinos diagnostikos ar biomedicininės diagnostikos studijų programą, įgiję visuomenės sveikatos aukštojo (neuniversitetinio) mokslo diplomą ir technologo profesinę kvalifikaciją bei 2008–2017 m. yra baigę Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka suderintą ne trumpesnę kaip 320 val. trukmės neformalaus mokymo programą „Autopsijų technologija“, turi tai patvirtinantį pažymėjimą ir eina autopsijų technologo pareigas.

12. Biomedicinos technologas verčiasi biomedicinos technologo praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje (toliau – ASPĮ), turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti laboratorinės diagnostikos ir (ar) kitas sveikatos priežiūros paslaugas, kurių teikimo reikalavimuose numatyta, kad šias paslaugas turi teisę teikti ir biomedicinos technologas.

13. Biomedicinos technologas veiklą vykdo ASPĮ laboratorijoje, kurioje dirba bent vienas šiame punkte nurodytas specialistas: laboratorinės medicinos gydytojas, gydytojas genetikas, medicinos biologas, medicinos genetikas, gydytojas alergologas ir klinikinis imunologas, gydytojas patologas.

### **III SKYRIUS TEISĖS**

14. Biomedicinos technologas turi teisę:

14.1. verstis biomedicinos technologo praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

14.2. tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, vykdydamas Lietuvos medicinos normos 21 punkte nurodytą veiklą, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;

14.3. dalyvauti Lietuvos ir užsienio mokslo ir profesinių draugijų veikloje;

14.4. dalyvauti mokslo tiriamojoje ir pedagoginėje veikloje, taip pat kuriant ir diegiant naujas medicinos ir informacijos technologijas;

14.5. teikti siūlymus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, ASPĮ administracijai, darbdaviams laboratorinės diagnostikos organizavimo optimizavimo klausimais;

14.6. dalyvauti ASPĮ atliekamo audito procedūrose;

14.7. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja biomedicinos technologo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar biomedicinos technologo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama pirmoji medicinos pagalba;

14.8. turėti saugias darbo sąlygas.

15. Biomedicinos technologas turi ir kitų teisių, nustatytų kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką.

### **IV SKYRIUS PAREIGOS**

16. Biomedicinos technologas privalo:

16.1. teikti pirmąją medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

16.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir ASPĮ, kurioje dirba, licenciją kvalifikuotai atlikti laboratorinius tyrimus, atlikti laboratorinio tyrimo rezultato techninį įvertinimą ir užtikrinti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

16.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais rekomenduoti pacientui kreiptis į atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

16.4. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

16.5. taikyti tik mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo metodus, teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas tyrimų procedūras, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;

16.6. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

16.7. konsultuoti kitus biomedicinos technologus darbo klausimais;

16.8. konsultuoti tyrimą užsakiusius sveikatos priežiūros specialistus paciento paruošimo tyrimui ir mėginių (ar ėminių) paėmimo ir tinkamumo klausimais;

16.9. teisės aktų nustatyta tvarka teikti informaciją apie paciento laboratorinius tyrimus;

16.10. tvarkyti biomedicinos technologo praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

16.11. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

16.12. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

16.13. laikytis asmens sveikatos priežiūros specialisto profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

16.14. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

16.15. paaiškinti biomedicinos technologo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisės saugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

16.16. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

## **V SKYRIUS KOMPETENCIJA**

17. Biomedicinos technologo profesinę kompetenciją sudaro žinios ir gebėjimai, kurie įgyjami baigus biomedicinos technologo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas bei nuolat tobulinant įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgiant į nuolatinę medicinos mokslo, technikos ir praktikos pažangą.

18. Biomedicinos technologas turi žinoti:

18.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus, taikomus sveikatos priežiūros įstaigų laboratorijoms;

18.2. medicinos statistikos pagrindus;

18.3. sveikatos draudimo pagrindus;

18.4. sveikatos teisės pagrindus;

18.5. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus ir mokėti jais naudotis;

18.6. bendravimo su pacientais, jų artimaisiais ir sveikatos priežiūros specialistais principus;

18.7. asmens duomenų apsaugos principus.

19. Biomedicinos technologas turi išmanyti:

19.1. žmogaus anatomijos ir fiziologijos pagrindus;

19.2. žmogaus organizme vykstančius pataloginius procesus;

19.3. atliekamų tyrimų metodų principus;

19.4. metrologijos principus;

19.5. medicinos priemonių (prietaisų) veikimo principus ir jų priežiūrą;

19.6. laboratorinės medicinos mokslo pagrindus;

19.7. kenksmingus biomedicinos technologo veiklos veiksnius;

19.8. paciento paruošimo ypatumus ir ėminių paėmimo procedūros įtaką laboratorinių tyrimų rezultatams;

19.9. ėminių gabenimo ir saugojimo sąlygas;

- 19.10. įvairių veiksmų įtaką tyrimų rezultatams;
- 19.11. laboratorinių tyrimų vidaus kokybės kontrolės ir išorinio kokybės vertinimo principus, jų reikšmę tyrimų rezultatams;
- 19.12. darbų saugos principus.
- 20. Biomedicinos technologas turi gebėti:
  - 20.1. paruošti darbo vietą dirbti su įranga ir medicinos priemonėmis (prietaisais);
  - 20.2. įvertinti darbo aplinkos sąlygas, reikalingas tyrimams atlikti pagal tyrimų metodų nustatytus reikalavimus;
  - 20.3. vadovautis teisės aktais, reglamentuojančiais laboratorijų veiklą, taikyti laboratorijoje naudojamų cheminių medžiagų ir reagentų laikymo ir naudojimo reikalavimus;
  - 20.4. atlikti injekciją (į odą, poodį, raumenis, veną), imti kraują (veninį ir kapiliarinį) ir neinvaziniu būdu imamus ėminius;
  - 20.5. prireikus paaiškinti tinkamą ėminių pristatymo į laboratoriją tvarką;
  - 20.6. įvertinti ėminių tinkamumą tyrimams atlikti;
  - 20.7. paruošti tyrimams mėginius;
  - 20.8. dirbti su laboratorine įranga ir sveikatos priežiūros informacinėmis technologijomis;
  - 20.9. atlikti laboratorinius tyrimus pagal patvirtintas tyrimų procedūras;
  - 20.10. įvertinti tyrimų rezultatų atitiktį rekomenduojamoms reikšmėms arba pamatinėms biologinėms vertėms;
  - 20.11. pateikti tyrimų rezultatus įstaigoje nustatyta tvarka;
  - 20.12. vykdyti reagentų apskaitą ir tikslingai juos naudoti;
  - 20.13. taikyti neatitiktį korekcijos ir prevencijos priemones;
  - 20.14. kaupti ir sisteminti dokumentus, privalomus ASPĮ laboratorijoms;
  - 20.15. operatyviai reaguoti į darbų saugos reikalavimų pažeidimus.

## **VI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ**

- 21. Biomedicinos technologas atsakingas už:
  - 21.1. pareiginių darbo funkcijų tinkamą ir savalaikį vykdymą;
  - 21.2. biomedicinos technologo kvalifikuotą, kokybišką paslaugų teikimą pacientams;
  - 21.3. Medicinos ir higienos normų reikalavimų vykdymą;
  - 21.4. Įstaigos tikslingą, efektyvų turimų išteklių panaudojimą bei apsaugą (medikamentų, medicinos priemonių, medicinos prietaisų, įrangos, inventoriaus ir kt.);
  - 21.5. pacientų teisių įgyvendinimą ir paslaugų prieinamumą.
- 22. Atsako už netinkamą Lietuvos Respublikos teisės aktų ir/ar lokalių teisės aktų bei jam pavestų pareigų vykdymą ar jų nevykdymą. Taip pat atsako už netinkamą asmens duomenų tvarkymą ir/ar asmens duomenų paslapties atskleidimą, už turtinę žalą, padarytą Įstaigai, dėl savo kaltės ar aplaidaus neatsargumo.

## **VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

- 23. Šis pareigybės aprašymas gali būti peržiūrimas ir iš naujo tvirtinamas:
  - 23.1. iš esmės pasikeitus darbuotojo darbo pobūdžiui ir/ar kvalifikaciniais reikalavimams;
  - 23.2. pasikeitus pareigybės pavadinimui;
  - 23.3. pasikeitus Įstaigos struktūrai;
  - 23.4. Įstaigos vyriausiojo gydytojo sprendimu.

Susipažinau ir sutinku vykdyti:

\_\_\_\_\_  
(Parašas)

\_\_\_\_\_  
(Vardas ir pavardė)

\_\_\_\_\_  
(Data)